



EDE VROEGER EN NU – Erfgoedleerlijn Ede

BIJLAGE 2 VERHAAL VOOR LEERLINGEN
MONUMENTEN
in Ede

voor groep 5 t/m 8





'De dienstmeisjes gingen wel eens bootje varen op de vijver voor het jachthuis en hadden dan het grootste plezier bij het schommelen. De vijver is niet diep, maar er zaten wel grote karpers in.'

Wonen in een jachthuis op de Veluwe

Mevrouw Kröller had als jong meisje, thuis in Duitsland, al geleerd om voor een huishouden te zorgen. Mevrouw was heel streng en precies en alles moest op tijd gebeuren. Op het Jachthuis Sint Hubertus ging dat niet anders. Het personeel dat voor Helene werkte, verteld daarover dat ze bijvoorbeeld nooit complimentjes gaf.

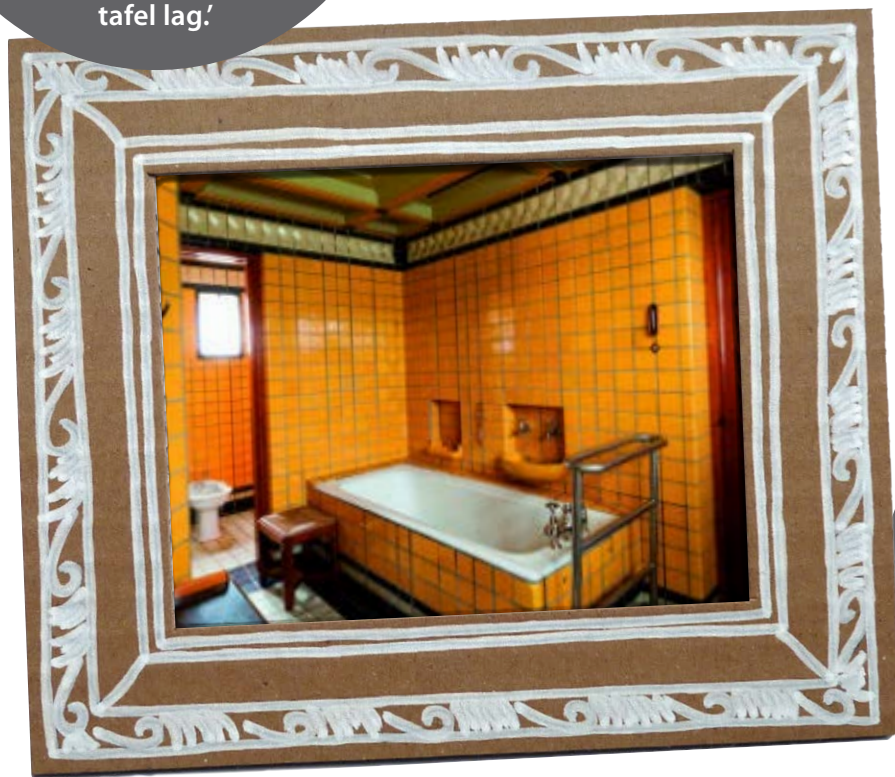
De dienstmeisjes waren dag in dag uit aan het poetsen en soppen, het huis, de ramen en de stoepen moesten er altijd picobello uitzien. Als er logees kwamen was er nog meer werk aan de winkel: bedden werden opgemaakt en de handdoeken en washandjes werden klaargelegd.

In de grote woonkamer van het Jachthuis werd ontbeten, geluncht en gedineerd. Meneer en mevrouw Kröller-Müller aten 's ochtends al om zeven uur dus het arme dienstmeisje moest zó vroeg opstaan om op tijd de tafel gedekt te hebben en het ontbijt klaar te hebben. Gelukkig maar dat de keuken niet te ver van de woonkamer was. Elke kamer in het Jachthuis had trouwens een drukknopje. Als je daarop drukte ging er in de keuken een bel over. Het dienstmeisje kon op het bellenbord zien vanaf welke kamer er gebeld werd. Dan moest ze snel naar die kamer toe om te vragen of zij 'van dienst kon zijn' of 'wat meneer of mevrouw beliefd'.

Het meisje dat 'binnen' werkte had geleerd hoe ze de tafel moest dekken en hoe ze netjes moest bedienen. De dienstmeisjes droegen een wit schort en een wit mutsje met een donkere jurk. Met kleine gebaartjes maakte Helene tijdens het eten aan de meisjes duidelijk wat ze van hen wilde.

De tafel werd niet zomaar gedekt, nee, daar waren prachtige spullen voor! Het tafel-laken was van wit damast, speciaal gemaakt voor het jachthuis. Het servies was van wit porselein met gouden rand en het bestek was natuurlijk van zilver.

'De kleur van de linnenkamer was blauw met mintgroen. Net als de grote tafel die daar stond. Die kleur was met opzet gekozen. Vliegen houden niet van blauw en zo kwamen er geen vliegenpoepjes op het mooie witte damast dat even op tafel lag.'



Als je op de linnenkamer van het Sint Hubertus mocht werken, had je het ver geschopt. Het linnenmeisje deed fijne werk, zoals stoppen, verstellen of lapjes opzetten. Maar ook telde, vouwde en perste ze het linnen. In het dienstgebouw verderop in het park werd het linnen- en beddengoed gewassen, een wasmachine bestond nog nauwelijks. In grote manden werd het vieze wasgoed naar het dienstgebouw gebarcht. Soms wasten de meisjes buiten bij de keuken in een teil met een schrobbord en een blok zeep (Sunlightzeep). De meisjes zaten elkaar wel eens gillend achterna met het schuim van het zeepsop.

Het personeel van mevrouw Kröller-Müller moest hard aanpoten. Toch was het jachthuis Sint Hubertus niet de slechtste plek om te werken. Het jachthuis was namelijk gebouwd met de nieuwste snufjes en technieken. Zo was er bijvoorbeeld een lift en was er zelfs al heteluchtverwarming!

De bouwers en ontwerpers hebben overal over na gedacht. Zowel de buiten- als de binnenkant zijn helemaal ontworpen tot aan de kleuren van tegeltjes in de keuken als de meubels aan toe. Er wordt ook wel gezegd dat het Jachthuis één groot kunstwerk is, een gesamt-kunstwerk.

'In de linnenkast van het jachthuis lagen naast de lakens en servetten ook grote slabben, die speciaal tijdens het jachtdiner werden gebruikt. De slab kon tot onder de rand van het bord gelegd worden om vet en vocht van de maaltijd op te vangen.'